

Kiel palingaak Korneliske Ykes gelegd

Tekst: Marius Jonkhart, Foto's Theo Kampa, Marius Jonkhart

Op 26 november 2005 verzamelden zich zo'n 350 bezoekers in de stampvolle bouwhal in Heeg voor de officiële kiellegging van de nieuwe palingaak *Korneliske Ykes*. Ruim 250 jaar lang verzorgden deze machtige schepen vanuit de Friese Zuidwesthoek het transport van levende paling in NW-Europa. Eindbestemming was veelal Londen, waar vanaf een vaste ligplaats op de Theems de paling aan het publiek werd verkocht.

De palingaak is niet meer. De *Korneliske Ykes* werd in 1935 als laatste uit de vaart genomen en enkele jaren later gesloopt. Daarmee verdween het laatste houten zeilschip van de Nederlandse koopvaardijvloot. In Heeg en Gaastmeer, van waaruit ooit zo'n 10-16 palingaken de zeeën trotseerden, werd het stil aan de kaden. Alleen straatnamen en wat gevelstenen herinneren nog aan dit roemrijke verleden.

INITIATIEF

Rond 1999 werd het initiatief gestart om tot de bouw van een nieuwe palingaak te komen. Vooruitlopend daarop werd in 2002 het Houtbouwmuseum "De Helling" gerealiseerd. "De Helling" besteedt niet alleen aandacht aan de palingaak, maar aan de Friese houtbouw in het algemeen. Najaar 2005 was de financiering van het 1,2 mln kostende schip ver genoeg rond om ook hiervoor het sein op groen te zetten.

KORNELISKE YKES

De *Korneliske Ykes* werd in 1872 gebouwd door Eeltsje Holtrop van der Zee. Het schip meet 18,5 m over de stevens en is 5,5 m breed. De voorstevens is 4,5 m hoog, de totale waterverplaatsing bedraagt 60 ton. In de twee beunen, die in open verbinding met het zeewater stonden, kon 20.000 pond levende paling worden vervoerd. De nieuwe *Korneliske Ykes* wordt gebouwd door Stichting "De Palingaak". Bouwmeester is Pier Piersma, bijgestaan door Kees Sars en Martijn Perdijk.

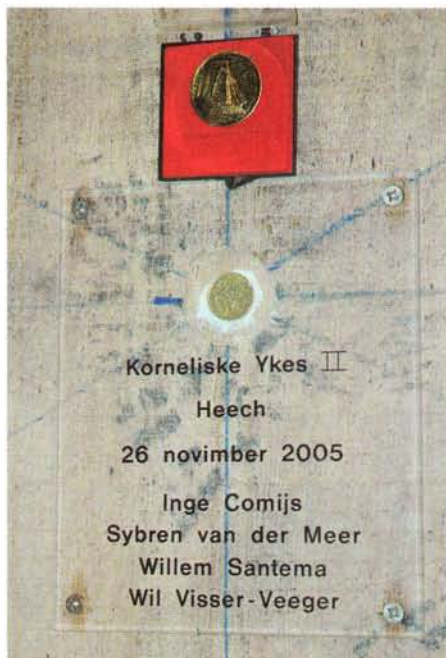
KIELLEGGING

Nadat burgemeester Reitsma van de gemeente Wymbritsradiel nog eens geschetst had hoe belangrijk de palinghandel eeuwenlang voor de bevolking is geweest, vond de officiële handeling plaats. Vier vrijwilligers van het eerste uur brachten een munt aan op de 16,5 lange kielbalk ter hoogte van de mast. Traditie getrouw brengt een munt onder de mast geluk en voorspoed.

Sicko van Heldoorn overhandigde daarna namens de bouwers van het houten skûtsje *Aebelina* een fles champagne voor de doop in 2008. Namens de bouwers van de Wierumer Aek in Paesens Moddergat overhandigde Egge

De kielbalk wordt aangevoerd.

De munt wordt door vrijwilligers op de plaats van de mast op de kielbalk aangebracht en het afdeklaattie met tekst (links) komt er overheen.

Lalkens een polsdikke, bijna 1 meter lange levende mannetjespaling "om de palingstand in het Heegermeer te bevorderen". De drie Friese houtbouwprojecten werken samen in het gemeenschappelijke platform "De Driewerf".¹

¹ Informatie over bezichtiging van de bouw en donateurschappen is te verkrijgen op www.dehelling.info, www.houtenskutsje.nl en www.fiskersskip-moddergat.nl.

De kielbalk is opgesteld, met de benodigde glaasjes Beerenburg, aangeboden door sponsor Sonnema.